

Dr.T.R Mohanty

ସମ୍ବାହ-୧୭

ନ.- ୪୪୮ (ଓଡ଼ିଆ ବୁଲେଟିନ)

Nodal Officer

ତାରିଖ- ୨୩.୦୪.୨୦୨୪

(ସୌଜନ୍ୟ – ଓୟୁଏଚି ସ୍ଥିତ କୃଷି ପାଣିପାଗ ଉପ ବିଭାଗ ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ କୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ପ୍ରାଣୀପାଳନ ଓ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଓ ମତ୍ସ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ)

ବିଶେଷ ସୂଚନା

- ❖ ଦିନ ବେଳା ତାପମାତ୍ରା ଠିକ୍ ରହୁଥିବା ରୁ ଚମାଟୋ ଓ ବାଇଗଣ ରେ ଝାଉଁଳା ରୋଗ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାରୁ ୧ ଗ୍ରାମ Streptocycline ୧୦ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଦିନବେଳା ତାପମାତ୍ରା ଠିକ୍ ରହୁଥିବା ରୁ ଫସଲ କୁ ସୁରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଆଖୁ, ଖରାଟିଆ ମକା ଓ ପନିପରିବା ରେ ନିୟମିତ ଜଳସେଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ସୁବିଧା ଥିଲେ ଫଳବଗିଚା କିମ୍ବା ଠିକ୍ ଚଉଡ଼ାରେ ବୁଣାଯାଇଥିବା ଫସଲରେ ବୁନ୍ଦା କିମ୍ବା ସିଞ୍ଚନ ଜଳସେଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ପନିପରିବା ରେ ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ନଡ଼ା, ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ବା କରତ ଗୁଣ୍ଡ ହାରା ଆଚ୍ଛାଦିକରଣ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ନଡ଼ିଆ ଗଛ ଚାରିପଟେ ୧.୮ମିଟର ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ ନଡ଼ିଆ ପତ୍ର ବିଛାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ କାକୁ ଗଛରେ ୨ ବର୍ଷିଆ ୧୫ ଦିନ ଠିକ୍ରେ ଗଛ ପିଛା ୨୦ ରୁ ୨୫ ଲିଟର ପାଣି ଦିଅନ୍ତୁ । ନୂଆକରି ଗଛ ଲଗାଉଥିଲେ ବାଷ୍ପୀକରଣ କ୍ଷମତା କମାଇବାପାଇଁ ମୂଳ ଚାରିପଟେ ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ମଲଟି ଆକାରରେ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ଠିକ୍ ଛପର ହାରା ପନିପରିବା ଚାରା କୁ ଉଚ୍ଚ ତାପମାତ୍ରା ରୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।

ଧାନ(ଡାକୁ):

ଗଳା ମହିଷା-

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଦିନ ଏବଂ ରାତି ର ତାପମାତ୍ରା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହୁ ଥିବାରୁ ଧାନ ଫସଲ ରେ ଗଳା ମହିଷା ରୋଗ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହୁଛି । ଧାନ ଫସଲରେ ଗଳା ମହିଷା ରୋଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ ମି.ଲି. hexaconazole ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୨୦୦ ମି.ଲି. Azoxystrobin ଏବଂ Difenconazole ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୮୦ ଗ୍ରାମ Tebuconazole ଏବଂ Trifloxystrobin ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

କେଣ୍ଡା ଠିକ୍ ପଦୀ-

ଧାନ ଫସଲ ରେ କେଣ୍ଡା ଠିକ୍ ପଦୀ ପୋକ ର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି Diafenthiuran @ ୪୦୦ ଗ୍ରାମ କିମ୍ବା Spiromesifen @ ୨୦୦ ମି.ଲି କିମ୍ବା Fenpyroximate @ ୪୦୦ ମି.ଲି, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

ମକା:

ଲଗାତର ଶୁଖିଲା ପାଗ ପରେ ବର୍ଷା ହେଲେ ମକା ଫସଲ ରେ ଫଲ ଆର୍ମି ୱାର୍ମ ପୋକ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ । ଏହାର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି Emamectin benzoate ୫% SG @ ୮୦ ଗ୍ରାମ କିମ୍ବା Chlorantraniliprole 18.5% AC @ ୮୦ ମି.ଲି, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

ଆଖୁ:

ଆଖୁ ଫସଲ ରେ ସଠିକ୍ କାଣ୍ଡ ବିନ୍ଧା ପୋକ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁ ରେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଜଳସେଚନ କରନ୍ତୁ । ମାଟି ଶୁଖିଲା ରହିବା ଠିକ୍ ପୋକ ଓ ଠିକ୍ ପୁଞ୍ଜି ଗୁଡ଼ିକୁ ହାତରେ ଧରି ନଷ୍ଟ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ଆକ୍ରାନ୍ତ ପିଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ମାଟି ତଳୁ କାଟି ଦୂରରେ ନଷ୍ଟ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ପ୍ରଥମ ଥର ହୁଡ଼ା ଟେକିବା ସମୟରେ ମାଟରେ ଏକର ପ୍ରତି ୧୦ କିଲୋଗ୍ରାମ Fipronil ନାମକ ଦାନାଦାର କୀଟନାଶକ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ପୋକ ଆକ୍ରମଣ ଠିକ୍ ଦେଖାଦେଲେ ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ ମି.ଲି Fipronil ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୪୦୦ ମି.ଲି

Profenophos ନାମକ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

ବାଇଗଣ/ବିଲାତି ବାଇଗଣ:

ଧଳା ମାଛି

ବାଇଗଣ ଓ ବିଲାତି ବାଇଗଣ ଫସଲରେ ଧଳାମାଛି ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୮-୧୦ ଟି ହଳଦିଆ ଆଠ ଯୁକ୍ତ ଯନ୍ତା ଲଗାନ୍ତୁ । ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥା ରେ ଏହି ଘୋକ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦୦ ମି.ଲି ନିମ୍ନ ଆଧାରିତ କୀଟନାଶକ ୧୫୦୦ ପିପିଏମ **Azadirachtin** କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ଟମାଟୋ ଫସଲରେ ଧଳା ମାଛି ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦ ଗ୍ରାମ **Thiamethoxam** ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୨୦୦ ମିଲି **Pyriproxifen** ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୨୫୦ ମିଲି **Spiromesifen** ନାମକ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

କଖାରୁ ଜାତୀୟ ପନିପରିବା:

କାଙ୍କେଡିଆ ଘୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଠିକଣାରେ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣି ରେ ୩ ମିଲି ନିମ୍ନ ଜାତୀୟ କୀଟନାଶକ ୧୫୦୦ ପିପିଏମ **Azadirachtin** କୁ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ଏହି ଘୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣି ରେ ୨ ମିଲି **Chlorpyrifos** ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୨ ମିଲି **Profenophos** ନାମକ କୀଟନାଶକ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

ଭେଣ୍ଟି

- ❖ ଭେଣ୍ଟି ଫସଲରେ ସାହେବୀ ରୋଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏହାର ବାହକ ଧଳାମାଛି ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନିହାତି ଜରୁରୀ । ସାହେବୀ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଗଛ ଗୁଡ଼ିକୁ ଓପାଡ଼ି ଦୂରରେ ନଷ୍ଟ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ପ୍ରାଥମିକ ଠିକଣାରେ ଧଳାମାଛି ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦୦-ମିଲି ନିମ୍ନ ଆଧାରିତ କୀଟନାଶକ ୧୫୦୦ ppm କୁ ୨୦୦- ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ଘୋକ ର ଆକ୍ରମଣ ଠିକ୍ ଦେଖାଦେଲେ ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ଘୋକ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦-ଗ୍ରାମ **Thiamethoxam** ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୫୦-ଗ୍ରାମ **Acetamiprid** ନାମକ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦- ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଭେଣ୍ଟି ଫସଲରେ ଧଳାମାଛିର ପ୍ରାକୃତ୍ୟ କମ କରିବା ପାଇଁ ବିହନ ବୁଣିବା ପୂର୍ବ ରୁ ପ୍ରତି କିଲୋଗ୍ରାମ ବିହନ ରେ ୭-ଗ୍ରାମ **Imidacloprid** ନାମକ କୀଟନାଶକ ମିଶାଇ ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ । ଗଛ ୨-୩ ପତ୍ର ହେବା ଠିକଣା ରୁ ଏକର ପ୍ରତି ୮-୧୦ ଟି ହଳଦିଆ ଠିକଣା ଯନ୍ତା ବସାନ୍ତୁ ।

ଘୋଟଳ

ଘୋଟଳ ଗଛ ବର୍ତ୍ତମାନ ଫୁଲ ଏବଂ ଫଳ ବହନ କରୁଥିବା ଠିକଣା ରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଘାସ କୁ ବାଛନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଘାସ ରହିଲେ ତାହା ମାଟି ର ଆର୍ଦ୍ରତା ବଜାୟ ରଖୁଥାଏ ଏବଂ ଘୋଟଳ ଲତା କୁ ତାହା (ଘାସ) ଉପରେ ମାଡ଼ିବା ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଫଳ ସିଧାସଳଖ ମାଟି ର ସଂସ୍ପର୍ଶ ରେ ଆସେନାହିଁ, ଯାହାକି ଫଳକୁ ସଜିବା ରୁ ରକ୍ଷା କରିଥାଏ ।

ପିଆଜ

ପିଆଜ ର ଠିକଣା ପରେ ବେକ ଉପରୁ ୨.୫ ସେ.ମି ରଖି ଠିକଣା ଏବଂ ସମୁଦାୟ ଚେର କାଟି ଦିଅନ୍ତୁ । ଭଲ ପବନ ବାଜୁଥିବା ସମୟେ ଚଟାଣ କୋଠରୀ ରେ ପିଆଜ କୁ ଶୁଖାଇ ମଝିରେ ମଝିରେ ଓଲଟପାଲଟ କଲେ ପିଆଜ ଶୀଘ୍ର ଶୁଖି ଯାଇଥାଏ । ଭଲ ଭାବରେ ଶୁଖୁଥିଲେ ଏବଂ ଠିକ ସମୟ ରେ ଠିକଣା ହୋଇଥିବା ପିଆଜ କୁ ଠିକ୍ ଦିନ ସାଇତି ରଖି ହୁଏ ।

ଲଙ୍କାମରିଚ:

ଲଙ୍କାମରିଚ ଫସଲ ରେ ଫଳ ଶକ୍ତା ଓ ଠିକଣା ରୋଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି **Propineb** ୭୦ % **WP @ ୫୦୦** ଗ୍ରାମ କିମ୍ବା **Difenoconazole** ୨୫ % **EC @ ୧୦୦** ମିଲି କିମ୍ବା **Azoxystrobin** ୨୩ % **SC @ ୨୦୦** ମିଲି, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

ନଡ଼ିଆ:

ନଡ଼ିଆ ଗଛରେ କାଳିମୁଣ୍ଡି ଘୋକର ନିରାକରଣ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ରାକୋନ କାର୍ଡ ଜୈବ ପରୀକ୍ଷାଗାରରୁ ଆଣି ଗଛ ବାହୁଙ୍ଗାରେ ବାନ୍ଧି ଦିଅନ୍ତୁ । ଠିକ୍ ଆକ୍ରାନ୍ତ ବାହୁଙ୍ଗା କୁ କାଟି ଘୋଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ । ୧୦ ଲିଟର ପାଣିରେ **Chlorantraniliprole** ୧୮.୫ % **SC @ ୪** ମିଲି କିମ୍ବା **Emamectin Benzoate** ୫ % **SG @ ୪** ଗ୍ରାମ ମିଶାଇ ପତ୍ର ରେ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

ପଶୁ ସମ୍ପଦ

ପ୍ରାଣୀ ମାନଙ୍କ ଗୃହ ପରିଚାଳନା

ଠିକ୍ ଗରମ କାରଣ ରୁ ପ୍ରାଣୀ ମାନଙ୍କ ଦୁଷ୍ଟ, ମାଂସ ଆଦି ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା କମିଯାଏ ଓ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସୁଧାର ନ ଆସିଲେ ପ୍ରାଣୀ ମାନେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ ମଧ୍ୟ କରିପାରନ୍ତି । ଦିନବେଳା ଖରା ଠିକ୍ ହେଲେ ପ୍ରାଣୀ ମାନଙ୍କୁ ଗୃହାଳ ରୁ କାଢ଼ି ଛାଇ ଜାଗାରେ ବାନ୍ଧିବା ଉଚିତ । ଗୃହାଳ ର ଛପର ଚିଣ ବା ଆୟବେଶଟୋସ ର ହୋଇଥିଲେ ତା ଉପରେ ଛଣ ବା ନଡ଼ିଆ ବାହୁଜା ପକାଇ ରଖନ୍ତୁ ଓ ମଝିରେ ମଝିରେ ପାଣି ଛିଞ୍ଚନ୍ତୁ । ଜୋର ରେ ଖରା ହେଉଥିଲେ ଗୃହାଳର ଖୋଲା ଥିବା ଜାଗା ଗୁଡ଼ିକ ରେ ଓଦା ଠିକ୍ ଚଢ଼ାଇ ରଖନ୍ତୁ ଓ ଛାଇ ହୋଇଗଲେ ଠିକ୍ ଖୋଲି ଦିଅନ୍ତୁ । କାନ୍ଥ ଓ ଛାତ ଉପରେ ଧଳା ରଙ୍ଗର ଚୂନର ଲେପନ ଦିଅନ୍ତୁ । ଠିକ୍ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମ ପ୍ରାଣୀ ରଖିଥିଲେ ପଞ୍ଜା, ପାଣି ଛିଞ୍ଚିବା ଜନ୍ତୁ ଓ ଠିକ୍ ତାପମାତ୍ରା କମାଇ ପାରୁଥିବା ଉପକରଣ ଲଗାଇବା ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବା ଦରକାର । ଠିକ୍ ଶୁଦ୍ଧତା ରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେଲେ ତୁରନ୍ତ ନିକଟସ୍ଥ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସକଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରନ୍ତୁ, ମୁଣ୍ଡ ରେ ବରପ ଘସନ୍ତୁ, ଓଦା କପଡ଼ା ବା ଠିକ୍ ରଖନ୍ତୁ ।

କୁକୁଡ଼ା ଓ ବତକ ମାନଙ୍କ ଗୃହ ପରିଚାଳନା

ଖରା ଦାଉରୁ କୁକୁଡ଼ା ଓ ବତକ ମାନଙ୍କ ମାଂସ, ଠିକ୍ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା କମିଯାଏ ଓ ଠିକ୍ ସମୟରେ କୁକୁଡ଼ା, ବତକ ମାନେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଥାନ୍ତି । ଖରା ଦାଉ ରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ କୁକୁଡ଼ା ଓ ବତକ ଘର ତିଆରି କଲା ବେଳେ ଧାନ ଦେବେ ଯେପରି ଘର ଭିତର କୁ ସିଧା ଖରା ପଡ଼ୁନଥିବ, ମୁକ୍ତ ବାୟୁ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବ, ଘର ର ଛପର ଉଜା ଓ ପାର୍ଶ୍ଵ କାନ୍ଥ ନିତା ଥିବା ଛପର ଉପରେ କଖାରୁ ଭଳି ଲତା ଜାତୀୟ ଗଛ ମତାନ୍ତୁ ଓ ଦିନ ବେଳା ପାଣି ଛିଞ୍ଚନ୍ତୁ । କୁକୁଡ଼ା ଓ ବତକ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ପାଣି ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଧାନ ଦିଅନ୍ତୁ ଲିଟର ଯେମିତି ବେଶି ଓଦା ନ ହୁଏ । ଓଦା ଠିକ୍ କୁ କୁକୁଡ଼ା ଓ ବତକ ଘର ଜାଲି ଉପରେ ଚାଙ୍ଗି ଦେଲେ ଘର ଥଣ୍ଡା ରହିଥାଏ । ଲିଟର କୁ ବାରମ୍ବାର ଘାଣ୍ଟିବା ଦରକାର କାରଣ ଏହା ଦିନ ବେଳା ଉତ୍ତାପ ଧାରଣ କରିଥାଏ ଓ ଘର ଭିତରେ ଠିକ୍ ଗରମ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ଘର ଚାରିପଟେ ବହଳିଆ ପତ୍ର ଥିବା ଗଛ ଲଗାଇବା ଉଚିତ ।

ତୁଷାର ରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି
ନୋଡାଲ୍ ଠିକ୍ସର,
ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସମ ସେବା, ଓ.ୟୁ.ଏ.ଟି

ଠିକ୍ ସମ୍ପ, ଗବେଷଣା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ,
ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ

ଚାଷରେ ଠିକ୍ ଲାଭବାନ ହେବା ପାଇଁ ଓୟୁଏଟି କଲିଙ୍ଗ ଉତ୍ପାଦ (ଚାରା, QPM, ଚିସୁ କଲଚର ଗଛ, ଫଳ ଓ ପନିପରିବା, ଯାଠାଳ, କୁକୁଡ଼ା ଚିଆଁ, ଛତୁ, ଛତୁ ମଞ୍ଜି, ଜୈବିକ ସାର, ଜୈବିକ କୀଟନାଶକ, ଜିଆ ଖତ, କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଇତ୍ୟାଦି) ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ଭାରତୀୟ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗର ପୂର୍ବନୁମାନ ଓ ପାଣିପାଗ ଭିତିକ କୃଷି ସୂଚନା ନିମନ୍ତେ ଠିକ୍ ବିବରଣୀ ପାଇଁ MEGHDOOT ମୋବାଇଲ ଆପ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

(Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.aas.meghdoot>)

(iOS: <https://apps.apple.com/in/app/meghdoot/id1474048155>)